

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(2320)**

297. posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
w dniu 20 lipca 2011 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1271, druki sejmowe nr 3902 i 4239).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (druk senacki nr 1275, druki sejmowe nr 4254 i 4310).
3. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe (druk senacki nr 1274, druki sejmowe nr 4150 i 4309).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 41)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Stanisław Piotrowicz)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Otwieram posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

W porządku obrad dzisiejszego posiedzenia mamy do rozpatrzenia trzy punkty. Punkt pierwszy: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw, druk senacki nr 1271. Punkt drugi: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu przez pracowników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, druk senacki nr 1275. I punkt trzeci: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe, druk senacki nr 1274.

Bardzo serdecznie witam zaproszonych na dzisiejsze posiedzenie gości, w szczególności bardzo serdecznie witam pana ministra Piotra Kluza reprezentującego Ministerstwo Sprawiedliwości. Witam pana Zbigniewa Pałkę, głównego specjalistę w Departamencie Legislacyjno-Prawnym w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam panią Agnieszkę Tomczewską, głównego specjalistę w Wydziale Europejskiego Prawa Cywilnego i Administracyjnego w Departamencie Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam pana Tomasza Szafrąńskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam panią Marię Murawską, prokuratora w Departamencie Legislacyjno-Prawnym...

(Głos z sali: Nie ma)

Aha. Ale może będzie.

Witam panią Annę Romanowicz, prokuratora w Departamencie Legislacyjno-Prawnym w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam także przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Witam pana Krzysztofa Więckiewicza, dyrektora Departamentu Pożytku Publicznego, witam panią Anetę Stachowicz, główną specjalistkę w Departamencie Pożytku Publicznego, witam pana Jana Karpowicza, specjalistę w Departamencie Pożytku Publicznego. Wszyscy państwo reprezentują Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Witam również panią mecenas Iwonę Kozere-Rytel reprezentującą Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu. Jest z nami także pani Marta Żółdowska, główna specjalistka z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. A pan Karpowicz jest zapisany dwukrotnie, co właśnie zauważyłem. Witam panie sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Drodzy Państwo, przystępujemy do rozpatrzenia pierwszego punktu dzisiejszego posiedzenia, mianowicie do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o działalno-

ści pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw. O zaprezentowanie projektu tej ustawy poproszę przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Czy mogę o to prosić pana dyrektora...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To bardzo proszę o omówienie najważniejszych zmian ustawowych proponowanych.

**Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Więckiewicz:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przypomnę, że jest to projekt sejmowy, ale strona rządowa, czyli ministerstwo pracy, opracowała stanowisko na poziomie Komitetu Stałego Rady Ministrów. Pozwolę sobie zaprezentować najistotniejsze propozycje zmian, które są akceptowane przez stronę rządową, do których odnieśliśmy się pozytywnie. Są to propozycje, w których uwzględnia się pewną dynamikę zmian po poprzedniej nowelizacji, oraz propozycje zmian wynikające z potrzeby doprecyzowania niektórych zapisów ustawy po nowelizacji.

I tak pierwsza proponowana zmiana dotyczy relacyjnego odniesienia statusu spółek handlowych, spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz klubów sportowych do sytuacji, w której zostają one zrównane z organizacjami pozarządowymi i nie mogą dzielić między akcjonariuszy, pracowników i udziałowców wypracowanego zysku. Poprzednio tირet było tak niefortunnie usytuowane, że można było odnieść wrażenie, iż kwestia ta dotyczy także spółdzielni socjalnych i podmiotów kościelnych. Tak że proponowana zmiana redakcyjna uporządkuje omawiany przepis i czytelnie usytuuje status tych organizacji, które są zrównane z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Druga ważna propozycja zmiany dotyczy obowiązku publikowania sprawozdania z realizacji programu współpracy w Biuletynie Informacji Publicznej po to, żeby zasada jawności została dobitnie urzeczywistniona.

Kolejna proponowana zmiana daje możliwość tworzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, a tym samym przez ministra do spraw pożytku publicznego, resortowych bądź rządowych programów służących wsparciu organizacji pozarządowych. Ten zapis jest bardzo ważny. Uważamy, że wspomniane kompetencje w zakresie tworzenia programowych rozwiązań w kontekście budowy społeczeństwa obywatelskiego są zasadne.

Następna proponowana zmiana dotyczy działalności odpłatnej. W zakresie działalności odpłatnej pożytku publicznego proponuje się wyłączenie działalności polegającej na sprzedaży przedmiotu darowizny. Ta propozycja jest o tyle zasadna, że podczas sprzedaży nie ma kosztów, jest tylko przychód, a więc wnoszenie opłaty do działalności nie znajduje uzasadnienia. Aprobujemy tę propozycję zmiany, bo rzeczywiście wprowadza ona logiczny porządek w odniesieniu do statusu działalności odpłatnej.

Kolejna propozycja zmiany dotyczy komisji konkursowych. Jak państwo wiecie, poprzednia nowelizacja zdemokratyzowała system oceny projektów w konkursach, w których występowała konieczność powołania komisji opiniujących. Obecnie wspo-

mniane komisje mają w swoim gronie przedstawicieli, reprezentantów sektora pozarządowego, ale były z tym trudności, bo w wielu przypadkach wyłonienie reprezentantów okazało się trudne. Wobec tego, aby urzeczywistnić demokratyczny sposób opiniowania projektów, proponuje się by w komisjach były obecne osoby wskazane przez organizacje pozarządowe, a kiedy jest to niemożliwe, proponuje się procedowanie bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe. Czyli po prostu umożliwia przeprowadzenie konkursu i opiniowanie projektów.

Myślę, że ważna jest propozycja zmiany, w której przewiduje się ponowną możliwość uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego przez organizacje, które utraciły ten status. Będzie to możliwe po upływie dwóch lat od... To jest o tyle istotne, że nie można będzie natychmiast po utracie statusu z powodów, które są wymienione w ustawie, ubiegać się o jego przywrócenie. Jest to więc pewna forma sankcji, a poza tym trzeba przeprowadzić w organizacji proces naprawczy.

Myślę, że kolejną bardzo ważną propozycją zmiany jest też propozycja, która dotyczy formy, w jakiej organizacje pożytku publicznego mają składać obowiązkowe sprawozdania. Chodzi o zmianę formy, że tak powiem, papierowej na formę elektroniczną. Dzięki tej zmianie wszystko się znakomicie usprawni, oraz zaoszczędzi się na papierze potrzebnym do pisania sprawozdań w wersji papierowej.

Jest jeszcze jedna bardzo ważna propozycja zmiany wprowadzana na wniosek organizacji pozarządowych, w której zakłada się możliwość składania przez organizacje pożytku publicznego uproszczonych sprawozdań merytorycznych w sytuacji, kiedy przychód nie przekroczył 100 tysięcy zł. W ustawie enumeratywnie wymienia się istotne informacje, które powinny zostać zawarte w sprawozdaniu uproszczonym, w delegacji dla ministra pracy i polityki społecznej.

Proponowana jest też zmiana... Ministerstwo Finansów powinno odnieść się do tej zmiany, ponieważ jest ona o tyle ważna, że w poprzedniej ustawie funkcjonuje fakultatywny zapis o możliwości tworzenia Rad Działalności Pożytku Publicznego na poziomie wojewódzkim, a w propozycji poselskiej mówi się o obligatoryjności w kontekście tworzenia Rad Działalności Pożytku Publicznego na poziomie wojewódzkim. Oczywiście po spełnieniu wymogu zgłoszenia procesu tworzenia przez pięćdziesiąt organizacji. Od razu dodam, że obowiązek ten generuje koszty i dlatego Ministerstwo Finansów zwróciło uwagę, że należałoby zatrzymać, zachować fakultatywność w zakresie tworzenia rad na poziomie wojewódzkim.

Bardzo istotny jest też przepis w art. 2 o podatkach i opłatach lokalnych. Ministerstwo Finansów zakwestionowało zmiany, które pociągałyby za sobą zwolnienie z podatków.

To są najistotniejsze propozycje, w których w pełni uwzględnia się dynamikę zmian zachodzących od czasu wprowadzenia poprzedniej nowelizacji ustawy. Strona rządowa oczywiście się z nimi zgadza.

Podałem przykład Rad Działalności Pożytku Publicznego, w odniesieniu do których Ministerstwo Finansów w uzgodnieniu z ministerstwem pracy kwestionuje konieczność wprowadzenia zmiany w kontekście obligatoryjności ich funkcjonowania. Ta sprawa stanowiła przedmiot sporu między Ministerstwem Finansów a ministerstwem pracy, ponieważ my jako resort pracy uznaliśmy, że obligatoryjność na tym poziomie mogłaby być wskazana, gdyż rady mają w zakresie swojej kompetencji... Mają wiele kompetencji dotyczących współtworzenia polityk publicznych na poziomie re-

gionalnym, ale, jak powiadam, był to przedmiot sporu. I to by było na tyle, Panie Przewodniczący, jeśli chodzi o najistotniejsze propozycje zmian korygujących zarówno poprzednią nowelizację, jak i treść ustawy w całości.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę, pan senator Paweł Klimowicz.

Senator Paweł Klimowicz:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Chciałbym zabrać głos w sprawie ostatniej kwestii, którą poruszył mój przedmówca, a mianowicie w kwestii zwolnienia od podatku od nieruchomości i pewnych nieporozumień czy też różnic w zakresie stanowisk między Ministerstwem Finansów a ministerstwem pracy. Bo, jak rozumiem, takie różnice istnieją. Chciałbym, abyśmy konkretnie wiedzieli, jakie skutki finansowe wywoła wprowadzenie tej zmiany. Rozumiem, że jest to projekt poselski, ale mam nadzieję, że strona rządowa jest przygotowana do odpowiedzi na pytanie o to, jakie skutki finansowe będzie miała ta zmiana w kontekście finansów samorządów terytorialnych. Czy istnieją jakieś symulacje, jakieś obliczenia? Ile organizacji skorzysta z tego przepisu? I jak bardzo ta kwota uszczupli budżet samorządów terytorialnych? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o odpowiedź.

**Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Więckiewicz:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nie ma przedstawiciela Ministerstwa Finansów, bo jest na posiedzeniu komisji samorządu terytorialnego, a wcześniej wypowiadał swoje stanowisko właśnie na posiedzeniu tej komisji. No, ja mogę powiedzieć, że symulacji tych kosztów nie ma, Panie Senatorze, ale Ministerstwo Finansów argumentowało to tym, że bez względu na to, jakie koszty pociągną za sobą te ulgi, to i tak będą one musiały być rekompensowane w innym systemie. Wielkości rekompensaty w stanowisku Ministerstwa Finansów nie poznaliśmy, dlatego... Ale Ministerstwo Finansów posługuje się też opinią niektórych korporacji samorządowych, że wprowadzenie omawianego przepisu uszczupliłoby środki samorządu terytorialnego. Istnieje pewna, powiedziałbym, symbioza jeżeli chodzi o ministra finansów i samorządy terytorialne w kwestii tego stanowiska.

Nie dotarła jeszcze, o ile jestem dobrze poinformowany, opinia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego co do części samorządowej tego zapisu, ale jest propozycja, aby ten przepis skreślić. I mogę tylko powiedzieć, że propozycja ta pojawiła podczas prac senackich.

Jeśli chodzi o szacunki, to ich nie mamy. W stanowisku Ministerstwa Finansów znalazła się tylko wspomniana wcześniej argumentacja, która zresztą stała się przedmiotem pewnej różnicy zdań między Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Ministerstwem Finansów, także w kontekście Rad Działalności Pożytku Publicznego na poziomie wojewódzkim.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo, pan senator.

Senator Paweł Klimowicz:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Chciałbym w takim razie wyrazić ubolewanie, iż nie ma przedstawiciela kluczowego resortu, jeśli chodzi o tę ustawę. Mam nadzieję, że przedstawiciel Ministerstwa Finansów jeszcze nas zaszczyci i wyjaśni te sprawy. Niemniej jednak po tym, co powiedział pan dyrektor, uważam, że bardzo niepokojące jest to, iż mamy podejmować decyzje, nie wiedząc, jakiego uszczuplenia dokonujemy. Wiemy dobrze, w jakim stanie są finanse państwa polskiego i nie jest to sytuacja zbyt optymistyczna w kontekście globalnego kryzysu, więc... I samorządy są systematycznie jeszcze dodatkowo obciążane kolejnymi zadaniami, więc, moim zdaniem, w tym kontekście uszczuplanie dochodów poprzez uchylenie podatku od nieruchomości dla wymienionych w projekcie podmiotów jest bardzo ryzykowne i niekorzystne. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję.

Proszę bardzo, proszę.

**Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Więckiewicz:**

W tym przypadku opinia pana senatora, że to by uszczupliło... jest zgodna z opinią ministra finansów. Tylko nie jest...

(*Senator Paweł Klimowicz:* Nie wiedziałem. Bardzo się cieszę, że mam opinie zbieżne z rządem, to znaczy z Ministerstwem Finansów. Dziękuję.)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę, pan jeszcze chciał zabrać głos. Proszę bardzo.

**Członek Rady Działalności Pożytku Publicznego
Marcin Dadel:**

Marcin Dadel, Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Chciałbym, jeżeli można, powiedzieć kilka zdań na temat proponowanego przepisu. On wziął się z tego, że ustawa o działalności pożytku publicznego wprowadza

pewne szczególne ulgi dla organizacji pożytku publicznego. W ustawie o działalności pożytku publicznego jest wymienionych sześć ulg w zakresie prowadzonej działalności pożytku publicznego, a więc nie ma rozróżnienia na działalność odpłatną i nieodpłatną. W przypadku podatku dochodowego od osób prawnych i w przypadku opłaty skarbowej ulgi dotyczą zarówno nieodpłatnej, jak i odpłatnej działalności pożytku publicznego. W przypadku podatku od nieruchomości mamy do czynienia z pewną niespójnością, ponieważ w ustawie wyróżnia się działalność... Organizacje pożytku publicznego zwalnia się z podatku dochodowego wyłącznie za część nieruchomości zajętą na prowadzenie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Przypomnę, że zgodnie z ustawą o pożytku publicznym, organizacje pożytku publicznego prowadzą swoją działalność w zakresie zadań publicznych określonych w ustawie, a więc prowadzone przez nie działania służą realizacji zadań publicznych.

Działalność odpłatna pożytku publicznego charakteryzuje się tym, że organizacja może pobierać częściową odpłatność za swoje usługi świadczone na rzecz swoich podopiecznych, ale tylko taką odpłatność, która nie generuje zysku. I dochodzi do kuriozalnej sytuacji – na przykład organizacja płacąc podatek od... Jeśli organizacja płacąca podatek od nieruchomości wynajmuje lokal i prowadzi w nim nieodpłatnie na przykład kolonie dla dzieci, to wtedy nie musi płacić podatku w tej części nieruchomości, ale jeżeli zacznie pobierać od rodziców przynajmniej częściową odpłatność za kolonie dla dzieciaków, to wówczas musi w jakiś sposób wyliczyć to, jaką część podatku od nieruchomości musi zapłacić za powierzchnię wynajętą w celu zorganizowania odpłatnej kolonii.

To jest po prostu kuriozalne, że organizacje nieprowadzące działalności gospodarczej muszą w jakiś sposób wydzielać części nieruchomości po to, żeby wyliczyć podatek od nieruchomości i płacić za zadania, które realizują w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o pożytku. Co więcej, samorząd może udzielić dotacji również na takie zadania, w ramach których organizacja prowadzi działalność odpłatną. Mamy więc pewnego rodzaju montaż finansowy – 80% środków daje samorząd, a 20% środków dają na przykład rodzice, oczywiście jeśli chodzi o podział na liczbę dzieciaków. I jeśli organizacja pobiera 20% opłaty od rodziców, to jest zobowiązana zapłacić podatek od nieruchomości na rzecz samorządu. Jest to duża niespójność i dlatego w komisji sejmowej pojawiła się propozycja, żeby ujednolicić przepisy w tym obszarze.

Senator Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że omawiana ustawa jest po raz kolejny nowelizowana przez parlament w trakcie tej kadencji. Gdy poprzednio była ona nowelizowana, moją uwagę zwrócił przede wszystkim rozszerzony katalog podmiotów, które mogą uzyskać status organizacji pożytku publicznego. W szczególności zaniepokoiło mnie wówczas to, że z tego statusu mogą korzystać spółki akcyjne, spółki z o.o. i kluby sportowe, oczywiście po spełnieniu przez nie wielu warunków. Dziś mamy niejako kontynuację tego tematu i teraz mówi się o tym, że te właśnie podmioty będą mogły korzystać ze zwolnień od podatku od nieruchomości. A przecież w grę wchodzi duże pieniądze.

Mówiłem to poprzednio i przypomnę teraz: okazuje się, że organizacje pożytku publicznego co roku pozyskują spore sumy pieniędzy. Zrodziła się więc następująca myśl. Dlaczego inni nie mieliby skorzystać z tych pieniędzy? Ktoś powie: no dobrze, przecież w tym nie ma żadnego interesu, bo nawet jeżeli spółka z o.o. będzie prowadziła działalność charytatywną, to o co chodzi? Ano chodzi o to, że spółka nie będzie wypracowywała zysku, będzie miała za to wysokie koszty swej działalności. W tamtej ustawie zwiększyliśmy możliwość uzyskiwania dosyć wysokich wynagrodzeń przez członków spółki, a zatem można stworzyć odpowiednie miejsce pracy, założyć spółkę z o.o., mieć wysokie koszty, realizować cele instytucji pożytku publicznego i mieć dobre uposażenie. Teraz zastanawiam się nad tym, czy do tego wszystkiego nie dopisuje się jeszcze możliwości skorzystania ze zwolnień od podatku. I martwi mnie nie tyle to, że ktoś będzie mógł w ten sposób zarabiać, ale martwiło mnie wówczas i martwi dalej to, że zostaną w ten sposób poważnie dotknięte organizacje pożytku publicznego, te z prawdziwego zdarzenia, które niosą pomoc społeczną i działają non-profit dzięki dużemu zaangażowaniu swoich wolontariuszy. Bo teraz może się właśnie okazać, że lwią część pieniędzy zostanie przejęta przez inne podmioty.

Debatując wtedy nad tamtą ustawą, pokazywaliśmy, jaką świetną rolę w polskim życiu społecznym odgrywają organizacje pożytku publicznego i co do tego, jestem głęboko przekonany, nie ma cienia wątpliwości, uważam jednak, że rozszerzenie katalogu o tych kilka podmiotów, jak również stwarzanie możliwości uzyskiwania kolejnych ulg jest, jak myślę, przede wszystkim działaniem na rzecz tych podmiotów, których udział mnie osobiście niepokoi.

Uważam, że spółkę z o.o. zakłada się w celu osiągnięcia zysku, a jeżeli deklaruje się brak zysku, to, w moim przekonaniu, nie jest to do końca szczere rozwiązanie. Kiedy ktoś zakłada podmiot gospodarczy, który nie będzie przynosił zysku, to obawiam się potencjalnych nadużyć. Mówiłem o tym już wtedy, a dzisiaj okazuje się, że uprawnienia są rozszerzane jeszcze bardziej. Mało tego, odbywa się to kosztem uszczuplenia... Sądzę, że intencja wypowiedzi pana senatora Pawła Klimowicza była taka, żeby zwrócić uwagę na fakt, że budżet gminny zostanie uszczuplony ze względu na zwolnienia podatkowe dla jeszcze większej liczby podmiotów.

Proszę bardzo, kto z państwa chciałby zabrać głos?

Pan senator Piotr Wach, a potem pan senator Paweł Klimowicz.

Senator Piotr Wach:

Chciałbym tylko powiedzieć, że kwestia, którą podjął kolega Klimowicz, nie dotyczy spójności czy niespójności zapisów, ale uszczuplenia oraz jego wartości. Gdybyśmy wiedzieli, o jakim zakresie finansowym mówimy, to łatwiej by było podjąć decyzję o akceptacji pktu 14, a skoro nie wiemy, to raczej powinno się ten zapis skreślić. Abstrahuję od tego, co pan mówił, bo to właściwie jest inna kwestia.

Jeśli zaś chodzi o proponowaną zmianę w art. 3, zmianę dotyczącą spółek akcyjnych, spółek z o.o. oraz klubów sportowych, to ponieważ dokładnie tego nie prze studiowałem, chciałbym zapytać pana ministra, na czym dokładnie ona polega, bo właściwie zapis jest podobny...

(*Senator Stanisław Piotrowicz:* Tak, Panie Senatorze, wejdę panu w słowo. Ten katalog, o ile pamiętam, został rozszerzony podczas poprzedniej nowelizacji, a nie teraz.)

Wiem, ale w nowelizacji, która jest obecnie rozpatrywana, zapis w pkt 4 jest zmieniony, ale nie w pełni zdaję sobie sprawę z tego, na czym ta zmiana polega i jakie ma praktyczne znaczenia, oczywiście poza kwestią redakcji. W czym jest rzecz? Gdyby mi ktoś z państwa odpowiedział, to byłbym wdzięczny.

**Główny Specjalista w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Marta Żołędowska:**

Marta Żołędowska, ministerstwo pracy.

Ja wyjaśnię. Jeśli chodzi o meritum, to naszą intencją nie jest żadna zmiana merytoryczna. Naszą intencją jest uniknięcie sformułowania, które właśnie ze względów legislacyjnych, obecnie może zostać odczytane w nieodpowiedni sposób. W obecnym kształcie przepisu przesłanki, które powodują, że spółkę non-profit można uznać za spółkę non profit, a nie taką jak wszystkie inne spółki, znajdują się w tire i w związku z tym można by odczytywać, że odnoszą się nie tylko do spółek, ale też do spółdzielni socjalnych i do podmiotów kościelnych. Mamy ten zapis przed sobą; jego układ graficzny wskazuje, jak ta sprawa wygląda. Prawda? No właśnie, bo to nie jest propozycja, która ma na celu merytoryczną zmianę, tylko próba uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję.

Ja jeszcze dopytam. Czy zwolnienia podatkowe to jest nowo wprowadzona zmiana?

(Głos z sali: Tak)

No właśnie, to jest nowa propozycja.

(Wypowiedź w tle nagrania)

Proszę bardzo, pan senator Paweł Klimowicz.

Senator Paweł Klimowicz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę panów senatorów na to, iż minister spraw zagranicznych, nie tylko minister finansów, przedstawił swoją negatywną opinię. W opinii do ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw jest napisane, że minister spraw zagranicznych w opinii z dnia 2 czerwca 2011 r. stwierdził, iż istnieje ryzyko, że przewidziane w tym przepisie zwolnienie spełnia przesłanki niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej określonej w art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. I chodzi tu również o zwolnienie z płacenia podatku od nieruchomości.

Tak że podzielam pogląd pana przewodniczącego Piotrowicza, iż istnieje ryzyko, że nie tylko szlachetne organizacje, jak pan to przedstawił, które zajmują się dziećmi, organizując im kolonie, ale i kluby sportowe posiadające wiele nieruchomości o ogromnej powierzchni mogą spowodować wielką wyrwę w budżetach samorządów lokalnych. No a przede wszystkim – już to powiedziałem, ale powtórzę, i pan senator Wach także o tym wspominał – nie wiemy, o jakich liczbach, o jakich

kwotach mówimy, tak więc naprawdę trudno jest nam podejmować decyzje w ciemno. Dziękuję bardzo... A nie, chciałbym jeszcze przy okazji zgłosić poprawkę: wnoszę o skreślenie art. 2.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Zanim udzielę głosu przedstawicielowi Kancelarii Prezydenta... Pan chyba wcześniej prosił o udzielenie głosu. Nie? To dziękuję.

Bardzo proszę.

**Członek Rady Działalności Pożytku Publicznego
Marcin Dadel:**

Chciałbym powiedzieć jeszcze jedno zdanie i odnieść się do tego, o czym powiedział pan przewodniczący, że w sektorze organizacji pozarządowych istnieje obawa co do spółek akcyjnych. Przypomnę, że omawiany przepis pojawił się tak naprawdę ze względu na orzecznictwo sądowe, które przyznało kilku spółkom status organizacji pożytku publicznego, ponieważ według interpretacji niektórych sądów poprzednie przepisy ustawy o pożytku dopuszczały taką możliwość. Tak więc jest to tak naprawdę zalegalizowanie decyzji sądów. I taka właśnie była przesłanka. Myślę, że pan dyrektor potwierdzi, że taka była też pierwotna intencja dotycząca wprowadzenia tej zmiany.

Chcę powiedzieć, że absolutnie podzielam państwa obawy co do tego, że mogą pojawić się podmioty, które nie powinny uzyskać tego statusu. Pewnie jeszcze się tak nie stało, ponieważ w zeszłym roku nowela ustawy wprowadziła zasadę, że dopiero po dwóch latach prowadzenia działalności pożytku publicznego można uzyskać ten status, a więc spółki jeszcze nie zdołały uzyskać tego określonego w przepisach czasu.

Przy tej okazji mogę zwrócić uwagę na jeszcze jedno zastrzeżenie co do tego rozwiązania, ponieważ zarówno ustawa o stowarzyszeniach, jak i ustawa o fundacjach każe tym podmiotom w przypadku likwidacji przekazać swój majątek na rzecz innego, podobnego podmiotu, a zmiana umowy spółki, która pierwotnie funkcjonowała jako spółka non profit, a w trakcie swojej działalności zmieni charakter na spółkę, że tak powiem, *for profit*... Ta sprawa nie jest w żaden sposób uregulowana i zmiana jest możliwa w każdym momencie, a to, moim zdaniem, dopiero jest poważne zagrożenie.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zabrać głos z związku z poprawką pana senatora Pawła Klimowicza dotyczącą skreślenia art. 2, który stanowi o możliwości zwolnień podatkowych.

Omawiany zapis, jak myślę, sprzyja tym organizacjom, które już od lat są organizacjami pożytku publicznego, są organizacjami charytatywnymi i niosą szeroko pojętą pomoc. Czy jeżeli my teraz skreślimy pkt 2, to te organizacje nie będą mogły skorzystać ze zwolnienia od podatku? Czy ja dobrze rozumiem?

(*Senator Paweł Klimowicz:* Nie. Nie, tylko w tej...)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Aha, aha. Bo chodzi mi właśnie o to...

(*Senator Paweł Klimowicz*: Mnie chodzi o to, o czym mówiłem wcześniej, czyli o niebezpieczeństwo, które widzi minister finansów i minister spraw zagranicznych. Ja po prostu popieram tych ministrów.)

Rozumiem, rozumiem. Już mi wyjaśniono.

Proszę bardzo.

Główny Specjalista w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Marta Żołędowska:

Może powiem jeszcze tylko dwa słowa w kwestii tej wątpliwości, o której wspomniał pan senator. Oczywiście minister finansów miał taką wątpliwość, ale to może było mniej... To było podyktowane nie tyle troską o to, że kluby sportowe czy duże organizacje, które bezprawnie otrzymały status OPP, mogłyby z tego przepisu skorzystać, co raczej różnicą w interpretacji tego, czym jest pomoc publiczna. A to jest dosyć skomplikowana materia, w której inną nomenklaturą posługuje się prawodawstwo Unii Europejskiej, określając, kim jest przedsiębiorca, a nieco inną nomenklaturą posługuje się polskie prawo.

Organizacje pozarządowe, które prowadzą działalność odpłatną, nie są w świetle prawa polskiego przedsiębiorcami, bo to zostało wyłączone z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ale w opinii niektórych prawników istnieje wątpliwość, czy mimo wszystko w świetle prawa europejskiego, że tak powiem, nie podchodzi to pod sferę działalności gospodarczej. Ministerstwo Finansów wyraziło pogląd, że to jest pomoc publiczna, bo jest przedsiębiorca i podchodzi to pod unijną definicję działalności gospodarczej, ale wątpliwości tej nie podzieliło Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które jest tak naprawdę właściwe... Tak naprawdę ono wchłonęło... Ministerstwo...

Słucham?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

MSZ. MF nie podzielił. Tak więc w ten sposób...

(*Senator Paweł Klimowicz*: Przepraszam bardzo, Panie Przewodniczący, albo dostajemy złe materiały...)

Jest wątpliwość, jeśli chodzi...

(*Senator Paweł Klimowicz*: ...albo pani ich nie zna.)

Nie, nie. Przepraszam, powiem jakie.

(*Senator Paweł Klimowicz*: Ja po prostu przeczytałem to, co tutaj...)

Chodzi o to, że jeżeli jest wątpliwość co do interpretacji... Ale na posiedzeniu Rady Ministrów nie podzielono tej wątpliwości, ponieważ dotychczasowe...

(*Senator Paweł Klimowicz*: Rozumiem, że musimy pani zaufać, że tak jest)

To znaczy...

(*Senator Paweł Klimowicz*: Czy materiały, które otrzymujemy, są wiarygodne?)

Materiały są jak najbardziej wiarygodne. Ja się przejęczyłam. Chodzi o to, że Rada Ministrów nie podzieliła tej opinii.

(*Senator Piotr Wach*: Ale to jest dodatkowy argument dotyczący tego samego, bo myśmy głównie podnosili kwestię dochodów jednostek samorządu, a to jest to samo. I ewentualna dalsza...)

Zgadza się. Ja chciałabym tylko wyjaśnić, skąd wynikało stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych. ...Zostało złożone na potrzeby prac w Sejmie. Jako projekt rządowy...

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę włączyć mikrofon.
(Wypowiedzi w tle nagrania)

Senator Leszek Piechota:

Z tego, co czytam na temat procesu legislacyjnego, wynika, że ta zmiana została wprowadzona dopiero w komisji sejmowej, ale niech to pani ewentualnie sprostuje, bo w tej chwili już widzę...

(*Główny Specjalista w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Marta Żółdowska*: Dobrze. Można by było w takim razie... We wcześniejszym dialogu być może wprowadziłam w błąd...)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?
Jeżeli nie, to proszę Biuro Legislacyjne o ewentualne uwagi.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Iwona Kozera-Rytel:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne sformułowało w trzeciej części swojej opinii dwie uwagi szczegółowe. Pierwsza uwaga dotyczy art. 23 i zmienionego ust. 6, dodawanych ust. 6a i 6b oraz zmienianego art. 27a ust 2. Są dwa problemy związane z tymi przepisami. Po pierwsze, przepis art. 23 ust. 6 wprowadza zasadę, zgodnie z którą organizacje pożytku publicznego mają obowiązek zamieszczać zatwierdzone sprawozdanie finansowe i merytoryczne ze swojej działalności w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne. Wyjątek od tej zasady został sformułowany w art. 23 ust. 6b i to jest wyjątek przewidziany dla organizacji pożytku publicznego, których rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Takie organizacje mają obowiązek zamieścić sprawozdanie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra w terminie piętnastu dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Sankcją za niezamieszczenie sprawozdania w terminie wynikającym z zasady, czyli do 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, jest brak możliwości umieszczenia organizacji w wykazie organizacji pożytku publicznego, na które można przekazywać 1% podatku.

Przepis art 23 ust. 6, czyli przepis określający sankcje, nie uwzględnia wyjątku dotyczącego innego terminu dla organizacji, których rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Wydaje się, że przepis powinien uwzględniać również ten wyjątek. To jest pierwszy problem, a drugi problem związany z tymi przepisami odnosi się do relacji między przepisem art. 23 ust. 6a i art. 27a ust. 2.

Przepis art. 23 ust. 6a przewiduje, że organizacja pożytku publicznego, która nie zamieściła sprawozdań w terminie, nie zostaje uwzględniona w wykazie organizacji, na

które podatnik może przekazać 1% podatku. Z kolei przepis art. 27a ust. 2 stanowi, że w wykazie organizacji, na które podatnik podatku dochodowego może przekazać 1% podatku, uwzględnia się organizacje, które zamieściły na stronie internetowej urzędu sprawozdania finansowe i merytoryczne w określonym terminie. Zatem wydaje się, że omawiane przepisy się dublują – jeden z nich jest powtórzeniem normy wynikającej z drugiego przepisu. Biuro Legislacyjne proponuje wykreślenie art. 27a ust. 2 i skorygowanie odesłań jako jedną koncepcję legislacyjną.

Druga uwaga dotyczy przepisu art. 23 ust. 8, który w aktualnie obowiązującym brzmieniu upoważnia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w rozporządzeniu zakresu sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego, a także wzoru takiego sprawozdania. Ustawa nowelizująca stanowi, że elementy sprawozdania merytorycznego oraz uproszczonego sprawozdania merytorycznego, co jest nowością normatywną, będą teraz określone wprost w ustawie, czyli z dniem wejścia w życie ustawy te elementy zostaną przeniesione do ustawy. A na podstawie art. 23 ust. 8, w brzmieniu nadanym mu przez nowelizację, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zostanie upoważniony do określenia w rozporządzeniu jedynie wzorów sprawozdania merytorycznego i uproszczonego sprawozdania merytorycznego.

Zgodnie z art. 4 nowelizacji przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowego art. 23 ust. 8 mają być czasowo zachowane w mocy do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie przepisu art. 23 ust. 8 w nowym brzmieniu. Przepis o wejściu w życie ustawy stanowi, że przepisy dotyczące uproszczonych sprawozdań merytorycznych oraz przepis upoważniający do wydania rozporządzenia w nowym brzmieniu wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. Powstaje więc pytanie: czy zasadne jest czasowe utrzymywanie w mocy aktu wydanego na podstawie art. 23 ust. 8 w dotychczasowym brzmieniu po 1 stycznia 2013 r.? Należy podkreślić, że rozwiązanie polegające na czasowym utrzymywaniu w mocy aktów wykonawczych powinno być stosowane jedynie wyjątkowo i tylko w przypadku, kiedy dany akt nie jest niezgodny ze znowelizowaną ustawą. W tym przypadku powstaje wątpliwość co do tego, ponieważ elementy, które dotychczas były uregulowane w rozporządzeniu, będą teraz regulowane ustawą, a przepisy aktualnie obowiązującego rozporządzenia w ogóle nie dotyczą kwestii uproszczonych sprawozdań merytorycznych, zaś zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia. Zatem zachowywanie czasowo w mocy tego rodzaju aktu wydaje się sprzeczne ze znowelizowaną ustawą, a ponadto, jeśli weźmie się pod uwagę fakt, że przepis art. 23 ust. 8 w nowym brzmieniu wejdzie w życie 1 stycznia 2013 r., to wydaje się, że daje to wystarczający czas na przygotowanie nowego aktu wykonawczego.

Mając na uwadze przedstawione wątpliwości, Biuro Legislacyjne sformułowało propozycję poprawki polegającej na wykreśleniu art. 4 przewidującego czasowe utrzymanie w mocy aktu wykonawczego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne przedstawia propozycje dwóch poprawek, przejmuję te sugestie jako własne poprawki i poddaję je pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest...
(*Głos z sali*: Stanowisko rządu.)
A tak, proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Więckiewicz:**

Panie Przewodniczący, po dyskusjach, także dyskusjach z Biurem Legislacyjnym, wyraziliśmy wątpliwość co do przyjęcia pierwszej poprawki. Chcielibyśmy, aby w art. 23 ust. 6a pozostał proponowany przez nas zapis, ponieważ chodzi o dyspozycje dla dwóch odrębnych podmiotów: dla organizacji pozarządowych pożytku publicznego w art. 23, a w art. 27a dla ministra, który sporządza wykaz. Po doświadczeniach z wykazem OPP uważamy, że ten zapis czyni te relacje przejrzystymi i dlatego chcielibyśmy się delikatnie nie zgodzić.

Jest też propozycja innej poprawki, która kompromisowo skonsumuje naszą niezgodę i przyzwolenie Biura Legislacyjnego.

A co do drugiej poprawki, to zgadzamy się z Biurem Legislacyjnym i akceptujemy wykreślenie art. 4.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo, ale teraz ta pierwsza propozycja...

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Iwona Kozera-Rytel:**

To była to pewna koncepcja legislacyjna, ale została ona przez Biuro Legislacyjne zmodyfikowana i obecnie proponuje się przyjęcie poprawki w kształcie ujętym w sprawozdaniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, a także w sprawozdaniu, którego jeszcze nie ma, ponieważ...

(*Przewodniczący Stanisław Piotrowicz*: Rozumiem.)

...posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Publicznej odbyło się przed chwilą. No, ale chodzi o poprawkę w takim kształcie...

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Poddaję zatem pod głosowanie poprawkę w takim kształcie, w jakim została wypracowana wspólnie przez resort i Biuro Legislacyjne.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem poprawki drugiej polegającej na skreśleniu art. 4? (5)

Dziękuję bardzo.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Głos z sali*: Tak, tak.)

I teraz poprawka merytoryczna, poprawka pana senatora Pawła Klimowicza polegająca na skreśleniu art. 2.

Czy do tej poprawki pan dyrektor chciałby się jeszcze ustosunkować, czy już wszystko, co miał pan do powiedzenia, powiedział pan wcześniej?

Poddaję zatem tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem poprawki pana senatora Pawła Klimowicza? (5)

Dziękuję bardzo.

Poddaję pod głosowanie całość ustawy wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy? (3)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów zechce być sprawozdawcą?

Proszę bardzo, pan senator Paweł Klimowicz.

Przechodzimy do kolejnego punktu dzisiejszego posiedzenia, a mianowicie do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, druk senacki nr 1275. Projekt pochodzi z przedłożenia rządowego.

Bardzo serdecznie witam panią mecenas Katarzynę Konieczko.

Projekt pochodzi z przedłożenia rządowego, dlatego bardzo proszę pana ministra o krótkie omówienie podstawowych treści w nim ujętych.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

Piotr Kluz:

Dziękuję bardzo. Dziękuję również za sugestię, że omówienie ma być krótkie.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Cała ustawa jest krótka.)

Wysoka Komisjo!

Projekt ustawy uchwalony z przedłożenia rządowego ma zasadniczo charakter korygujący. W zmienionej ustawie zakłada się wprowadzenie możliwości prowadzenia działalności przez zagranicznych prawników wykonujących stałą praktykę w Rzeczypospolitej Polskiej również w formie spółki komandytowo-akcyjnej.

Ustawa, tak jak powiedziałem, ma charakter korygujący i dostosowuje przepisy zmienionej ustawy do analogicznych rozwiązań przewidzianych w ustawie – Prawo o advokaturze, ustawie o radcach prawnych, ustawie o rzecznikach patentowych i w ustawie o doradztwie podatkowym. Możliwość prowadzenia przez przedstawicieli zawodów adwokata, radcy, doradcy podatkowego czy rzecznika działalności w formie spółki komandytowo-akcyjnej zostało już wdrożone do polskiego porządku prawnego 4 marca 2010 r. ustawą o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wprowadzenie zmian w ustawie zapobiegne ewentualnemu pojawieniu się wątpliwości interpretacyjnych wynikających z braku zgodności w tym przedmiocie postanowień zmienianej ustawy i ustawy – Prawo o advokaturze.

Bardzo zatem proszę Wysoką Komisję o przyjęcie proponowanej zmiany.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Zapytam: czy projekt ustawy był konsultowany ze środowiskami prawniczymi? Jeśli tak, to z jakim skutkiem?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

Tak, projekt był konsultowany z adwokatami, z korporacją adwokatów i korporacją radców prawnych. Rzecznik patentowy również wypowiedział się w tej sprawie i zasadniczo nie było negatywnych opinii.

Senator Stanisław Piotrowicz:

Rzecznik patentowy – tak, ale ciekaw jestem stanowiska Krajowej Izby Radców Prawnych lub Naczelnej Rady Adwokackiej. Czy projekt konsultowano z tymi gremiami?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

Projekt ustawy był konsultowany, ale nie było uwag.
(*Senator Stanisław Piotrowicz: Przepraszam, nie zrozumiałem.*)
Nie było uwag.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Nie było uwag. Dziękuję bardzo.
Kto z panów senatorów...
Proszę bardzo, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Nie ma wątpliwości, że powinniśmy przyjąć ten projekt ustawy, ale chciałbym zapytać pana ministra o to, czy w krajach Unii Europejskiej zasada, którą wprowadzamy za pomocą tej ustawy, jest w pełni respektowana również w stosunku do naszych prawników? Rozumiem, że oni mogą być niekonkurencyjni, mogą niewystarczająco znać języki, mogą nie wchodzić na obce rynki, ale czy w aspekcie prawnym jest tak, że w krajach Unii Europejskiej obowiązuje pełna wzajemność w kontekście naszych prawników?

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję panu senatorowi za to bardzo istotne pytanie. Wydaje się, że te sprawy powinny być rozpatrywane na zasadach wzajemności.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

Nasi prawnicy mogą świadczyć na terenie Unii Europejskiej usługi prawne po uznaniu ich kwalifikacji za granicą.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze się wypowiedzieć?

Jeżeli... Proszę bardzo, pan senator Paweł Klimowicz.

Senator Paweł Klimowicz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nie zrozumiałem, czy w poszczególnych państwach Unii istnieją odpowiednie ustawy, zgodnie z którymi uznaje się naszych prawników, czy też są po prostu jakieś wewnętrzne...

(Głos z sali: Nostryfikacje.)

...właśnie, nostryfikacje dyplomów czy też uprawnień naszych adwokatów, naszych prawników?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz: Różnie to wygląda w różnych krajach Unii Europejskiej.)

Chodzi mi o to, czego dotyczyło pytanie, czyli czy jest wzajemność oparta na takiej samej podstawie prawnej, czy też na innych podstawach lub innych regulacjach?

Senator Piotr Wach:

Na pewno jest wzajemność, bo o tym mówią ustawy o szkolnictwie i umowy... Ale jak jest z wykonywaniem zawodu, nie wiem. I właśnie głównie dlatego o to pytałem, bo po prostu się nie orientuję. Właściwie wypadałoby, żeby tak było bez względu na to, czy są już chętni do konsumowania, bo z biegiem czasu na pewno się pojawiają.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

W tym zakresie obowiązuje dyrektywa Unii Europejskiej i polscy prawnicy mogą wykonywać zawód, mogą udzielać pomocy prawnej na terenie Unii Europejskiej.

A gwoli ciekawości, jeżeli chcecie państwo usłyszeć, jak wygląda statystyka, powiem, że liczba zagranicznych prawników wpisanych na listę prawników zagranicznych prowadzoną przez okręgowe rady adwokackie, przez poszczególne rady adwokackie wynosi: w Gdańsku jest trzech, w Bielsku-Białej – trzech, w Kielcach – jeden, w Opolu – dwóch, w Warszawie – czterdziestu. Liczba prawników europejskich wpisanych przez rady to: w Katowicach – trzech, w Płocku – jeden, w Szczecinie – pięciu, w Warszawie – dwóch.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Właściwie ta ustawa...)

To dotyczyło adwokatów.

Jeżeli chcecie państwo uzyskać kolejne informacje, to mogę jeszcze przedstawić, jak to wygląda w przypadku radców prawnych. Tylko że, jeżeli chodzi o radców, to jest wprowadzony podział na radców z Unii Europejskiej i spoza niej, czyli, jak domniemywam, głównie ze Stanów Zjednoczonych. I tak: w Katowicach jest jeden, w Krakowie – dwóch, w Olsztynie – jeden, w Poznaniu – czterech, w Szczecinie i Toruniu – po jednym, w Warszawie – pięćdziesięciu jeden, we Wrocławiu i Zielonej Górze – po dwóch, a jeśli chodzi o prawników z Unii Europejskiej, to jest ich w sumie piętnastu w całej Polsce.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Ta ustawa, jeżeli dobrze rozumiem, stanowi kolejny etap, bo wcześniej prawnik musi zostać wpisany na listę prowadzoną przez Okręgową Radę Adwokacką lub przez Izbę Radców Prawnych, więc w ten sposób musi przejść pierwszy próg, a ustawa stwarza możliwość, że kiedy już zostanie wpisany, to może wykonywać praktykę.

Proszę bardzo, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Mam drobną uwagę. Chciałbym powiedzieć, że ta sprawa będzie się rozwijała. Te w tej chwili małe liczby o niczym jeszcze nie świadczą, bo postępuje różnego rodzaju obrót handlowy i zwiększają się zakupy ziemi, zakupy nieruchomości, a także pojawią się nasi ludzie, którzy w Polsce robili matury, a kończą prawo za granicą. Część z nich będzie chciała prowadzić praktyki. Mając doświadczenie zdobyte, powiedzmy, w Anglii czy we Francji, będą chcieli prowadzić praktyki i biura u nas.

Tak że uważam, że ustawa jest i wymagana, i potrzebna. Tego typu działalność będzie się rozwijała i trzeba się z tym liczyć. To będą ludzie, którzy będą mówili po polsku, ale będą mieli prawo ukończone na innych uczelniach i będą biegli w różnych sprawach. Z tym się trzeba liczyć. Może nawet to jest bardzo wartościowe... No ale zjawisko będzie raczej narastało.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

Zdecydowanie jestem tego samego zdania, co pan senator, ale to rozwiązanie nie wprowadza nowych prawników, tylko nową formę w kontekście prowadzenia ich działalności. Obecnie polscy adwokaci czy radcowie prawni mogą prowadzić działalność w formie spółki komandytowo-akcyjnej, a prawnicy zagraniczni takiej możliwości nie mają, ale to nie znaczy, że forma spółki komandytowo-akcyjnej będzie dostępna wyłącznie dla prawników zagranicznych. To rozwiązanie dotyczy również działalności w formie spółki zawieranej pomiędzy prawnikiem zagranicznym a polskim.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby wypowiedzieć się w tej sprawie?

Skoro nie, to proszę Biuro Legislacyjne o ewentualne uwagi.

**Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, z uwagi na cel i przedmiot ustawy oraz fakt, że w kontekście legislacyjnym została ona poprawnie sformułowana, Biuro Legislacyjne nie zgłasza zastrzeżeń.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy? (4)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję.

Kto z panów senatorów zechce być sprawozdawcą?

Pan senator Piotr Wach, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnego punktu dzisiejszego posiedzenia, mianowicie do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe.

Jest to inicjatywa poselska, tym niemniej proszę, jeżeli można, przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości o omówienie projektu ustawy.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Piotr Kluz:**

Jeśli mogę, to również powiem krótko.

W zakresie proponowanych zmian projekt ustawy zakłada dodanie do tego przepisu nowej jednostki redakcyjnej, czyli ust. 4, w którym przewiduje się wprowadzenie kontroli odwoławczej od decyzji organu procesowego o zezwolenie na ujawnienie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie karne czy przygotowawcze lub sądowe i nadanie tej decyzji formy postanowienia, formy orzeczenia.

Zażalenie na postanowienie prokuratora rozpatrywałby sąd rejonowy, w okręgu którego toczy się postępowanie, zaś zażalenie na postanowienie sądu na zasadach ogólnych – sąd wyższej instancji. W aktualnym stanie prawnym zezwolenie prokuratora lub sądu na ujawnienie danych osobowych i wizerunku podejrzanego lub oskarżonego na przykład w procesie, w postępowaniu jurysdykcyjnym, jest niezaskarżane. To jest kwintesencja proponowanej zmiany.

Jeśli będą pytania, to będę rozwijał temat, ale myślę że...

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Serdecznie dziękuję panu ministrowi.

Sprawa wydaje się całkiem oczywista. Myślę, że ustawa zmierza we właściwym kierunku.

Zapytam dla formalności Biuro Legislacyjne, czy nie wnosi uwag.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag do tej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos na ten temat?

Skoro nie, to poddaję ustawę pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy? (5)

Dziękuję bardzo.

Jeżeli państwo pozwolą, to będę sprawozdawcą, chyba że...

Pan senator chciałby być sprawozdawcą? Proszę bardzo.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Wobec wyczerpania porządku dzisiejszego posiedzenia zamykam posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Wszystkim, którzy brali w nim udział, bardzo serdecznie dziękuję.

Przypominam, że jutro o godzinie 9.00 w sali nr 217 mamy kolejne posiedzenie, którego tematem będzie prawo o ustroju sądów powszechnych.

(Głos z sali: O 9.00?)

Tak, o 9.00.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 40)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851